



Generaliseerbaarheid van oordelen over tekstkwaliteit

Anéla/VIOT Juniorendag, 8 maart 2013
Renske Bouwer, MSc
i.r.bouwer@uu.nl
twitter @schrijfproject

Universiteit Utrecht



"Als je wilt weten hoe goed leerlingen schrijven, laat ze dan iets schrijven"

A.D. de Groot

Universiteit Utrecht



Meetproblemen

- Effecten van de beoordelaar
- Effecten van de taak

Moeilijk om uitspraak te doen over schrijfvaardigheid

Universiteit Utrecht



Generaliseerbaarheidstheorie

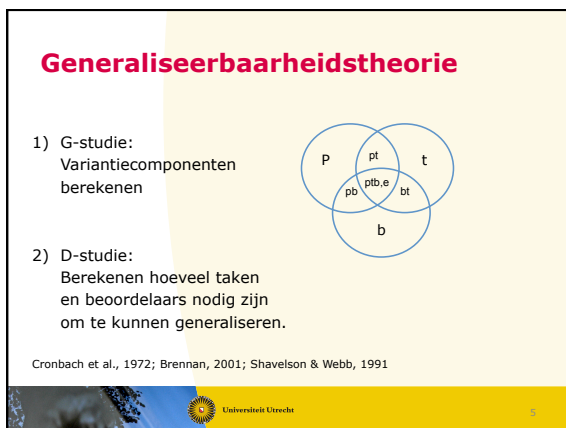
Tekstscore = Schrijfvaardigheid + Meetfout

↓

Beoordelaars	Taken	Onverklaard
--------------	-------	-------------

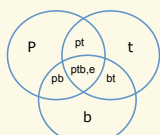
Voorwaarde goede toets: meetfout onder controle houden

Universiteit Utrecht



Generaliseerbaarheidstheorie

- 1) G-studie: Variantiecomponenten berekenen
- 2) D-studie: Berekenen hoeveel taken en beoordelaars nodig zijn om te kunnen generaliseren.



Cronbach et al., 1972; Brennan, 2001; Shavelson & Webb, 1991

Universiteit Utrecht



Rol van genre

- Ongeveer 5 taken en 3 beoordelaars nodig
 - PO/VO/WO
- De gebruikte taken verschillen per onderzoek:
 - Betogende opstellen (van Weijen, 2009)
 - Functionele taken en betogen (Schoonen, 2005)
 - Invullen van formulieren en betogen (van den Bergh, 1989)
- Wat is de invloed van genre?

Universiteit Utrecht

Onderzoeksvraag

Hoe goed kunnen we uitspraken doen over de schrijfvaardigheid van leerlingen eind basisschool (11/12 jaar)?

- Hoeveel taken en beoordelaars zijn hiervoor nodig?
- Wat is de invloed van genre?

Methode

- Deelnemers:
 - 67 leerlingen groep 8 van 3 verschillende basisscholen
- Materiaal
 - 4 genres: formele brief, verhaal, overtuigende en persoonlijke tekst
 - 3 teksten per genre die verschillen van onderwerp
- Beoordelingsprocedure
 - 32 beoordelaars
 - Globale beoordeling op basis van een referentietekst

Resultaten: Effect van genre

Bron	Variantie in %
Leerling (l)	
Genre (g)	
Leerling * Genre (l*g)	
Taak binnen Genre (t:g)	
Leerling * Taak binnen genre (l(t:g))	
Beoordelaar binnen taak, binnen genre (b:t:g)	
Leerling * beoordelaar binnen taak, binnen genre & onverklaarde variantie (l(b:t:g),e)	

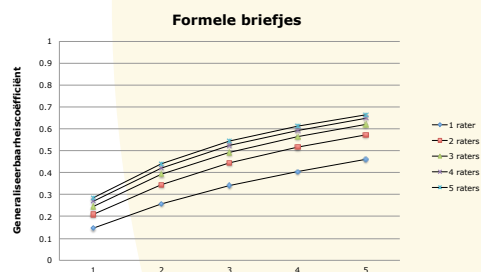
Resultaten: Effect van genre

Bron	Variantie in %
Leerling (l)	9,98
Genre (g)	
Leerling * Genre (l*g)	
Taak binnen Genre (t:g)	
Leerling * Taak binnen genre (l(t:g))	
Beoordelaar binnen taak, binnen genre (b:t:g)	
Leerling * beoordelaar binnen taak, binnen genre & onverklaarde variantie (l(b:t:g),e)	

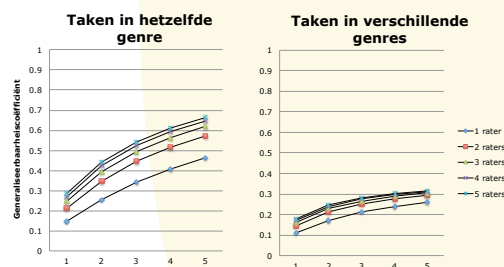
Resultaten: Effect van genre

Bron	Variantie in %
Leerling (l)	9,98
Genre (g)	11,42
Leerling * Genre (l*g)	4,01
Taak binnen Genre (t:g)	1,71
Leerling * Taak binnen genre (l(t:g))	19,13
Beoordelaar binnen taak, binnen genre (b:t:g)	18,05
Leerling * beoordelaar binnen taak, binnen genre & onverklaarde variantie (l(b:t:g),e)	35,71

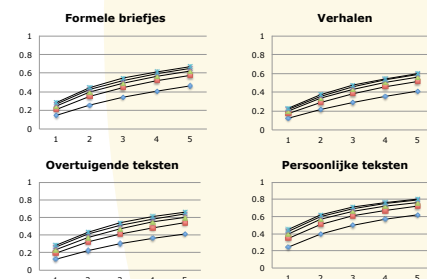
Resultaten: taken binnen 1 genre



Resultaten: effect van genre



Verschillen tussen genres



Conclusie

Het is mogelijk om uitspraken te doen over de schrijfvaardigheid van jonge leerlingen, maar:

- 1) Neem altijd meerdere taken af en laat de kwaliteit van de teksten door meerdere beoordelaars beoordelen
- 2) Als de taken erg op elkaar lijken, dan is het oordeel over schrijfvaardigheid beperkt tot dat genre

Tot slot.....

Vragen?

Opmerkingen?

Suggesties?



i.r.bouwer@uu.nl



@schrijfproject

Overzicht taken per genre

Formele brief	Verhaal	Betoog	Persoonlijke tekst
Spaaractie voor Smurfen	Avontuur van de Limuren en Veengasten (sportveld)	Rookverbod	Geschrokken
Spaaractie van zegeltjes voor Musical	Avontuur van de Houtkappers en de Boomvrienden (bosbrand)	Snoepen	Betrapt
Spaaractie van Smikkel voor CD	Avontuur van Tigoren en Girakken (vergiftiging)	Klikken	Alleen thuis